

Δες νύφη, γαμπρός, παντρεύομαι**γάμπα** [η] ουσιαστικό (γάμπες)

Η γάμπα είναι το μέρος του ποδιού που βρίσκεται κάτω από το γόνατο και πάνω από τον αστράγαλο.
♪ γά-μπα ↗ 'το σώμα μας'

γαμπρός [ο] ουσιαστικό (γαμπροί)

'Όταν γίνεται γάμος, ο άντρας που παντρεύεται είναι ο **γαμπρός** και η γυναίκα η νύφη.
✓ 'Όταν κάποιος είναι **γαμπρός** κάποιου άλλου, είναι παντρεμένος με την κόρη του ή με την αδερφή του.
❖ γάμος ♪ γα-μπρός

γάντι [το] ουσιαστικό (γάντια)

'Όταν κρυώνουν τα χέρια μας, φοράμε **γάντια** για να τα ζεστάνουμε. Τα **γάντια** είναι μάλλινα ή δερμάτινα.
♪ γά-ντι ↗ 'τα ρούχα'

γαργαλώ και **γαργαλώ**, **γαργαλιέμαι** ρήμα (γαργάλησα, θα γαργαλήσω)

'Όταν **γαργαλάς** κάποιον, τον αγγίζεις ελαφρά στις πατούσες, στις μασχάλες ή στα πλευρά και τον κάνεις να γελάει.
✓ 'Όταν **γαργαλιέσαι**, σκας στα γέλια αμέσως μόλις σε αγγίξουν.
❖ Ο Κώστας δεν αντέχει το **γαργάλημα**.
♪ γαρ-γα-λώ

γαρίδα [η] ουσιαστικό (γαρίδες)

Η γαρίδα είναι ένα μικρό ζώο με μαλακό όστρακο που ζει στη θάλασσα. Έχει ουρά, τέσσερα ζευγάρια πόδια και κεραίες. Είναι ροζ και τις τρώμε, γιατί έχουν πολύ νόστιμο κρέας.

✓ «'Ήθελα να κοψηθώ αλλά δεν τα κατάφερα, το μάτι μου ήταν **γαρίδα** όλο το βράδυ», είπε ο Κώστας.

❖ γαριδάκι

♪ γα-ρί-δα

↗ 'θάλασσα'

γαριδάκι [το] ουσιαστικό (γαριδάκια)

Τα **γαριδάκια** είναι αλμυρές μπουκιές σε σχήμα γαρίδας που αρέσουν πολύ στα παιδιά.

❖ γαρίδα ♪ γα-ρι-δά-κι

↗ 'το πάρτι'

γαρίφαλο [το] ουσιαστικό (γαρίφαλα)

Το **γαρίφαλο** είναι ένα ροζ, κόκκινο ή άσπρο λουλούδι που μωρίζει πολύ όμορφα. ❖ **Το φυτό που κάνει γαρίφαλα είναι η γαριφαλιά**. ♪ γα-ρί-φα-λο
↗ 'τα λουλούδια'

γάτα [η] ουσιαστικό (γάτες)

Η γάτα είναι ένα μικρό ζώο με τέσσερα πόδια, μαλακή γούνα και μυτερά νύχια. Έχει μικρά μυτερά αυτιά και μουστάκια και όταν φωνάζει, **νιαουρίζει**.

❖ **Το γατάκι** είναι το μωρό της γάτας. ♪ γά-τα
↗ 'το αγρόκτημα'

γδάρσιμο [το] ουσιαστικό (γδαρσίματα)

→ γδέρνω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γδέρνω γεμίζω

γδέρνω, γδέρνομαι ρήμα (έγδαρα, θα γδάρω)

- ✓ Όταν **γδέρνεις** το χέρι σου, του κάνεις γρατσουνιές. **Η Αθηνά** έπεσε από το ποδήλατο κι **έγδαρε** το γόνατό της. γρατσουνώ
- ✓ Όταν ο χασάπης **γδέρνει** ένα ζώο, του βγάζει το δέρμα. **Το γδάρσιμο** είναι το σημάδι που έχουμε στο σώμα μας, όταν γδερνόμαστε.
- γρατσουνιά γδέρνω

όπου βρίσκεται το σπίτι σου μαζί με τα γύρω σπίτια και τα μαγαζιά.

γεί-το-νας

γειτονιά [η] ουσιαστικό (γειτονιές)

→ γείτονας

γέλιο [το] ουσιαστικό (γέλια) → γελώ

γελώ και **γελάω** (γέλασα, θα γελάσω)

- ✓ Όταν **γελάς**, δείχνεις πως είσαι χαρούμενος ή πως βρίσκεις κάτι πολύ διασκεδαστικό, πολύ αστείο. Όταν **γελάς**, ακούγεται το γέλιο σου. **Οι γονείς του Κώστα πηγαίνουν συχνά σε κωμωδίες για να γελάσουν.** κλαίω
- Το γέλιο** είναι ο ήχος που βγάζεις, όταν γελάς. Ο ήχος αυτός μοιάζει με **χα, χα, χα**.
- κλάμα γε-λώ

γδύνω, γδύνομαι ρήμα (έγδυσα, θα γδύσω)

- ✓ Όταν **γδύνεις** κάποιον, του βγάζεις όλα του τα ρούχα, τον αφήνεις γυμνό. Όταν **γδύνεσαι**, βγάζεις όλα τα ρούχα σου.
- Η Αθηνά** **έγδυσε** όλες της τις κούκλες για να πλύνει τα ρούχα τους.
- Ξεντύνω** **γδύσιμο**
- γδύ-νω

γεια επιφώνημα

- ✓ Όταν θέλουμε να χαιρετήσουμε κάποιον, λέμε «**γεια**», «**γεια σου**». Λέμε «**γεια σας**», όταν χαιρετάμε κάποιον μεγαλύτερο.
- ✓ Όταν κάποιος έχει αγοράσει κάτι καινούριο του λέμε «**με γεια**».
- «Με γεια το καινούριο φόρεμα Αθηνά!»** είπε η Ελένη. γεια

γεμάτος, γεμάτη, γεμάτο επίθετο

(γεμάτοι, γεμάτες, γεμάτα) → γεμίζω

γεμίζω ρήμα (γέμισα, θα γεμίσω)

- ✓ Όταν **γεμίζεις** κάτι, βάζεις μέσα όσα πιο πολλά πράγματα μπορείς.
- Ο Κώστας γέμισε** τις τσέπες του με καραμέλες και βγήκε έξω να τις φάει με την Αθηνά.

✓ Η κοιλιά του Νίκου **γέμισε** από το πολύ φαγητό. Δεν υπήρχε πια χώρος για τίποτα άλλο.

✓ Χάλασε το πλυντήριο και το μπάνιο **γέμισε** νερά. Το μπάνιο είχε πολλά νερά.

αδειάζω

Η κοιλιά του Νίκου ήταν **γεμάτη**

γείτονας [ο], **γειτόνισσα** [η] ουσιαστικό (γειτονες, γειτόνισσες)

- ✓ **Γείτονάς** σου είναι αυτός που μένει κοντά σου, στον ίδιο δρόμο. Βλέπεις συχνά τους **γείτονές** σου βγαίνοντας από το σπίτι σου.
- Η γειτονιά** σου είναι η περιοχή

- Είμαι το αντίθετο του αδειάζω.

Τι κάνω;

από το πολύ φαγητό. Δεν μπορούσε να βάλει τίποτα άλλο μέσα. **γεμιστός**
♪ γε-μί-ζω

στον κύριο Μιχάλη και του είπε ότι αυτός έσπασε κατά λάθος το τζάμι **του.** ○ θαρραλέος
● δειλός ♪ γεν-ναί-ος

γεμιστός, γεμιστή, γεμιστό επίθετο

(γεμιστοί, γεμιστές, γεμιστά)

✓ Τα **γεμιστά** μπισκότα έχουν μέσα τους κρέμα με διάφορες γεύσεις.
✓ (σαν ουσιαστικό) **Τα γεμιστά είναι το αγαπημένο φαγητό του Κώστα.** Είναι λαχανικά, συνήθως ντομάτες, πιπεριές ή κολοκυθάκια που τα έχουμε ανοίξει, έχουμε βάλει μέσα τους ρύζι ή κιμά και τα έχουμε μαγειρέψει στο φούρνο ή στην κατσαρόλα. ♦ **γεμίζω**
♪ γε-μι-στός

γενέθλια [τα] ουσιαστικό

✓ Στα **γενέθλια** γιορτάζουμε τη μέρα που γεννηθήκαμε. ♪ **γε-νέ-θλι-α**

γενειάδα [η] ουσιαστικό (γενειάδες)

✓ **Γενειάδα** είναι τα μακριά γένια.
◊ **Οι εφτά νάνοι έχουν άσπρη γενειάδα.** ♦ **γένι** ♪ **γε-νειά-δα**

γένι [το] ουσιαστικό (γένια)

✓ Οι άντρες έχουν **γένια**. Είναι οι τρίχες που φυτρώνουν στα μάγουλα και στο σαγόνι τους.
Για να μη μεγαλώσουν, ξυρίζονται σχεδόν κάθε μέρα.
◊ **γενειάδα**
♪ **γέ-νι**

γενναίος, γενναία, γενναίο επίθετο

(γενναίοι, γενναίες, γενναία)

✓ Όταν κάποιος είναι **γενναίος**, δε φοβάται τίποτα, όταν θέλει να κάνει κάτι, έχει θάρρος. ◊ **Ο ίγκλι είναι πολύ γενναίο παιδί.** Πήγε μόνος του

γέννηση [η] ουσιαστικό (γεννήσεις)
→ γενώ

γεννώ, γεννιέμαι ρήμα (γέννησα, θα γεννήσω)

✓ Όταν μία γυναίκα **γεννάει**, φέρνει στον κόσμο το μωρό της.
◊ **Η θεία Κατερίνα γένωνται ένα όμορφο αγοράκι.**
✓ **Το μωρό γεννήθηκε στις έξι το πρωί.** ♦ **Η γέννηση του μωρού της θείας Κατερίνας έφερε μεγάλη χαρά στο σπίτι τους.** ● **Θάνατος γενέθλια**
♪ **γεν-νώ**

γεράκι [το] ουσιαστικό (γεράκια)

✓ **Το γεράκι** είναι ένα μεγάλο πουλί που ζει ψηλά στα βουνά, βλέπει πολύ μακριά, έχει μεγάλα νύχια και ράμφος και τρώει μικρά ζώα, όπως ποντίκια ή φίδια.
♪ **γε-ρά-κι**

γερνώ και γερνάω ρήμα (γέρασα, θα γεράσω)

✓ Όταν κάποιος **γερνάει**, μεγαλώνει πάρα πολύ και γίνεται γέρος ή γριά.
◊ **γέρος, γριά** ♪ **γερ-νώ**

γέρνω ρήμα (έγειρα, θα γείρω)

✓ Όταν **γέρνεις**, το σώμα σου πάει προς μία πλευρά, δεξιά ή αριστερά, μπροστά ή πίσω. ◊ **Ο Κώστας έγειρε πάνω στο τραπέζι κι αποκομήθηκε.**
Ήταν κουρασμένος.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

α β γ δ ε ζ η ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ χ ψ ω

✓ Όταν **γέρνεις** κάτι, το κάνεις να πάει προς τα κάτω. ☺ **Η Αθηνά έγειρε** την κανάτα για να βάλει νερό στο ποτήρι της. ♫ γέρνω

φρούτα ή τα γλυκά. Το κοτόπουλο δεν έχει την ίδια **γεύση** με το ψάρι, ούτε η φράουλα με το κεράσι.

❖ **γεύμα** ♪ γεύση

γερός, **γερή**, **γερό** επίθετο (γεροί, γερές, γερά)

✓ Όταν κάποιος είναι **γερός**, έχει δύναμη και δεν αρρωστάνει εύκολα.

☺ «**Να τρως καλά για να είσαι γερή**» είπε ο γιατρός στην Αθηνά.

● αδύναμος

✓ Όταν κάτι είναι **γερό**, δε χαλάει εύκολα, αντέχει στο χρόνο και τις δυσκολίες. ☺ **Το σπίτι του κυρίου Μιχάλη** είναι πολύ **γερό**, δεν έπαθε τίποτα από τους σεισμούς.

❖ **Όταν κρατάς γερά κάτι, το κρατάς με δύναμη για να μη σου φύγει.**

♫ γε-ρός

γέφυρα [η] ουσιαστικό (γέφυρες)

✓ Για να περάσουμε από τη μία μεριά ενός ποταμού στην άλλη, περπατάμε πάνω σε μία **γέφυρα**.

♫ γέ-φυ-ρα

γέρος [ο], **γριά** [η] ουσιαστικό (γέροι, γριές)

✓ Όταν είναι κανείς **γέρος** ή **γριά**, έχει μεγαλώσει πολύ, έχει γεράσει.

☺ **Στο χωρίο του θείου Αλέκου** έχουν μείνει μόνο **γέροι** και **γριές**, οι νέοι έχουν φύγει γι' αλλού. ● νέος

❖ **γερνώ** ♪ γε-ρος

γεωγραφία [η] ουσιαστικό

✓ Στο μάθημα της **γεωγραφίας** μαθαίνουμε πολλά για τη γη, για τους ανθρώπους και τις χώρες τους.

❖ **γη, γράφω** ♪ γε-ω-γρα-φί-α

γεωργός [ο] ουσιαστικό (γεωργοί)

✓ Ο **γεωργός** είναι αυτός που η δουλειά του είναι να καλλιεργεί τη γη.

☺ **Ο θείος Αλέκος** είναι **γεωργός**, έχει πολλές ελιές και βγάζει πολύ καλό λάδι. ○ αγρότης ❖ **Ζει τη γεωργική ζωή** από κοντά. **γη** ♪ γε-ωρ-γός

γεύμα [το] ουσιαστικό (γεύματα)

✓ Το **γεύμα** είναι το φαγητό που τρώμε, όταν καθόμαστε στο τραπέζι. Τα **γεύματα** της ημέρας είναι το πρωινό, το μεσημεριανό και το βραδινό. Συνήθως το βραδινό το λέμε **δείπνο**. Τα παιδιά χρειάζονται και απογευματινό **γεύμα**.

❖ **γεύση** ♪ γεύ-μα

γη [η] ουσιαστικό

✓ Η **γη** είναι ο πλανήτης όπου ζούμε εμείς οι άνθρωποι και όλα τα ζώα.

○ κόσμος

✓ Η **γη** είναι το χώμα που φυτρώνουν τα δέντρα και τα λουλούδια. ○ χώμα

✓ Η **γη** είναι εκεί που πατάμε.

☺ **Είχε τέτοια τρικυμία στο ταξίδι,** που όταν πάτησε στη **γη** ο θείος Αλέκος νόμιζε πως κουνιέται ακόμα.

○ ξηρά, έδαφος, στεριά

❖ **γήπεδο, γεωγραφία, γεωργός**

♫ γη

γεύση [η] ουσιαστικό (γεύσεις)

✓ Η **γεύση** είναι η αίσθηση που μας κάνει να ξεχωρίζουμε τα φαγητά, τα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

γήπεδο [το] ουσιαστικό (γήπεδα)

Το **γήπεδο** είναι ο χώρος που παίζουμε διάφορα αθλήματα, όπως ποδόσφαιρο, βόλεϊ και μπάσκετ.

❖ **γη** ♫ γή-πε-δο

γιατρός, **ιατρείο**

Όταν **γιατρεύεσαι**, γίνεσαι καλά από μία αρρώστια. ● αρρωσταίνω

♫ για-τρεύ-ω

γιαγιά [η] ουσιαστικό (γιαγιάδες)

Η **γιαγιά** σου είναι η μαμά του μπαμπά ή της μαμάς σου και είσαι το εγγόνι της. ♫ για-γιά ↗ 'η οικογένεια'

γιακάς [ο] ουσιαστικό (γιακάδες)

Ο **γιακάς** ενός πουκάμισου ή άλλου ρούχου είναι το κομμάτι από ύφασμα που βρίσκεται γύρω από το λαιμό. ↗ **Ο κύριος Γιάννης σήκωσε το γιακά του παλτού του, γιατί έκανε πολύ κρύο.** ♫ για-κάς

γιαλός [ο] ουσιαστικό (γιαλοί)

Ο **γιαλός** είναι το κομμάτι της θάλασσας που βλέπουμε από την ξηρά. ○ ακρογιαλιά ♫ για-λός

γιαούρτι [το] ουσιαστικό (γιαούρτια)

Το **γιαούρτι** είναι γάλα αγελάδας ή πρόβατου που το έχουμε πήξει. Είναι άσπρο και το τρώμε πάντα δροσερό, σκέτο ή με μέλι, ζάχαρη ή φρούτα.

♫ για-ούρ-τι

γιατρεύω, γιατρεύομαι ρήμα (γιάτρεψα, θα γιατρέψω)

Όταν ο γιατρός **γιατρεύει** κάποιον, τον κάνει καλά δίνοντάς του σωστές συμβουλές και φάρμακα.

γιατρός [ο], [η] ουσιαστικό (γιατροί)

Ο **γιατρός** είναι αυτός που δουλεύει στο ιατρείο του ή στο νοσοκομείο και εξετάζει τους αρρώστους, δηλαδή αυτούς που έχουν προβλήματα υγείας.

❖ **γιατρεύω** ♫ για-τρός

↗ 'στο νοσοκομείο'

-Λέμε και η γιατρίνα.

γίγαντας [ο] ουσιαστικό (γίγαντες)

Ένας **γίγαντας** είναι ένας πάρα πολύ ψηλός άνθρωπος. Έχει ύψος πάνω από δύο μέτρα. ↗ **Οι παικτες του μπάσκετ είναι πολύ ψηλοί, μοιάζουν με γίγαντες.** ● νάνος

✓ Οι **γίγαντες** στη μυθολογία ήταν οι γιοι του Ουρανού και της Γης. Ήταν τεράστιοι και πάρα πολύ δυνατοί.

♫ γί-γα-ντας

γίδα [η] ουσιαστικό (γίδες)

Η **γίδα** είναι ένα ζώο με μακρύ και πυκνό τρίχωμα και κέρατα που σκαρφαλώνει εύκολα στα βράχια και στα βουνά. Τρώμε το κρέας της και πίνουμε το γάλα της. ○ κατσίκα

♫ γί-δα ↗ 'το αγρόκτημα'

**α
β
γ
δ
ε
ζ
η
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω**

γίνομαι ρήμα (έγινα, θα γίνω)

✓ Όταν **γίνεσαι** κάτι άλλο, αλλάζεις. Είσαι κάτι που δεν ήσουν πριν.

🔗 **Ο ίγκλι έγινε** κόκκινος από τη ντροπή του, όταν η μπάλα του έσπασε το παράθυρο του κυρίου Μιχάλη.

✓ Το φαγητό θα **γίνει** σε μισή ώρα. Θα είναι έτοιμο σε μισή ώρα.
 ✓ Όταν κάτι **γίνεται** κάπου, συμβαίνει εκεί. 🔍 «Το μάθημα σήμερα θα **γίνει** στην αυλή» είπε η δασκάλα της Αθηνάς. 🎵 γί-νο-μαι

γινωμένος, γινωμένη, γινωμένο επίθετο (γινωμένοι, γινωμένες, γινωμένα)

✓ Ένα **γινωμένο** φρούτο, είναι ένα φρούτο που είναι έτοιμο να φαγωθεί.
 ○ ώριμος ● αγίνωτος, άγουρος
 ◇ **γίνομαι** 🎵 γι-νω-μέ-νος

γιορτάζω ρήμα (γιόρτασα, θα γιορτάσω)

✓ Όταν **γιορτάζεις** κάτι, κάνεις γιορτή για κάτι καλό που σου έχει συμβεί ή για κάτι σημαντικό.

🔗 **Η ξαδέρφη της κυρίας Μαργαρίτας γιόρτασε** τον αρραβώνα της κόρης της.

✓ Όταν **γιορτάζεις**, έχεις τη γιορτή σου ή τα γενέθλιά σου.

🔗 **Ο Κώστας γιορτάζει** στις 21 Μαΐου. ◇ **γιορτή**

🎵 γιορ-τά-ζω

γιορτή [η] ουσιαστικό (γιορτές)

✓ Όταν κάνεις μία **γιορτή**, καλείς φίλους στο σπίτι για να διασκεδάσετε όλοι μαζί, για να γιορτάσεις κάτι ευχάριστο ή σημαντικό.

✓ Η **γιορτή** σου είναι η μέρα που είναι αφιερωμένη στον άγιο που έχεις τ' ονομά του. ◇ **γιορτάζω**

🎵 γιορ-τή

γιος [ο] ουσιαστικό (γιοι)

✓ Ο **γιος** είναι το αγόρι μίας οικογένειας. 🔍 **Ο Κώστας είναι ο γιος** του κυρίου Γιάννη και της κυρίας Μαργαρίτας. ○ αγόρι
 🎵 γιος 🔍 'η οικογένεια'

γιοτ [το] ουσιαστικό

✓ Το **γιοτ** είναι ένα μικρό πλοίο που κινείται με πανιά ή με μηχανή κι έχει όλες τις ανέσεις για να κάνει κανείς ευχάριστες διακοπές στη θάλασσα. Δεν έχουμε όλοι **γιοτ**, γιατί είναι πολύ ακριβό. 🎵 γιοτ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γιρλάντα [η] ουσιαστικό (γιρλάντες)

✓ Με τις **γιρλάντες** στολίζουμε ένα χώρο, όταν γιορτάζουμε κάπι. Οι **γιρλάντες** είναι μακριές χάρτινες, λουλουδένιες ή φωτεινές κορδέλες που στερεώνουμε σε τοίχους, στο χριστουγεννιάτικο δέντρο ή πάνω από πόρτες και παράθυρα.
 🎵 γιρ-λά-ντα 🔍 'το πάρτι'

γκάζι [το] ουσιαστικό (γκάζια)

✓ Το **γκάζι** είναι ένα αέριο. Μ' αυτό ζεσταίνομαστε, μαγειρεύουμε κι έχουμε ζεστό νερό. Θέλει μεγάλη προσοχή, γιατί πιάνει εύκολα φωτιά.
 🔍 **Ο κύριος Μιχάλης** έχει κουζίνα με γκάζι.

✓ Όταν πατάς **γκάζι**, κάνεις το αυτοκίνητο να τρέξει πιο γρήγορα.
 🎵 γκά-ζι

γκαράζ [το] ουσιαστικό

✓ Το **γκαράζ** είναι ο κλειστός χώρος όπου αφήνουμε το αυτοκίνητο, όταν δεν το χρησιμοποιούμε.
 🔍 **Ο κύριος Γιάννης** βάζει το

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

αυτοκίνητό του
στο **γκαράζ** της
πολυκατοικίας τους.

✓ Όταν το αυτοκίνητό
μας έχει βλάβη, το
πάμε σ' ένα **γκαράζ**
για να το επισκευάσουν.

Ο συνεργείο ♫ γκα-ράζ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκάφα [η] ουσιαστικό (γκάφες)

✓ Όταν κάνεις μία **γκάφα**, λες ή
κάνεις κάτι που δημιουργεί
προβλήματα χωρίς να το θέλεις.

Ὁ κύριος Μιχάλης κάνει όλο
γκάφες. Προχθές στο γάμο μίας
ανιψιάς του πάτησε το νυφικό της.

Ο ανοησία ♫ γκά-φα

γκολ [το] ουσιαστικό

✓ Στο ποδόσφαιρο βάζουμε **γκολ**,
όταν ρίχνουμε τη μπάλα στα δίχτυα
του τερματοφύλακα της αντίπαλης
ομάδας. ♫ γκολ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκοφρέτα [η] ουσιαστικό (γκοφρέτες)

✓ Η **γκοφρέτα** είναι ένα τραγανό
μπισκότο με σοκολάτα.

♫ γκο-φρέ-τα

γκρέιπφρουτ [το] ουσιαστικό

✓ Το **γκρέιπφρουτ** είναι ένα
στρογγυλό κίτρινο φρούτο που
είναι λίγο μεγαλύτερο από το
πορτοκάλι. Είναι ξινό αλλά πλούσιο
σε βιταμίνες, γι' αυτό το τρώμε ή
πίνουμε το χυμό του.

♫ γκρέιπ-φρουτ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γκρεμίζω, γκρεμίζομαι ρήμα (γκρέμισα,
θα γκρεμίσω)

✓ Όταν **γκρεμίζεις** ένα σπίτι ή ένα
άλλο κτίριο, το χαλάς ρίχνοντάς το
κάτω. Ὁ **Το κύμα γκρέμισε το κάστρο**
που έχτισαν η Αθηνά και ο Κώστας
στην άμμο.

Ο χαλάω, καταστρέφω, ρίχνω

● χτίζω, φτιάχνω

✓ Ο Κώστας έτρεχε και **γκρεμίστηκε**
από τις σκάλες. Έπεσε κάτω.

◊ **γκρεμός** ♫ γκρε-μή-ζω

γκρεμός [ο] ουσιαστικό (γκρεμοί)

✓ Ο **γκρεμός** είναι μία πολύ
απότομη κατηφόρα στην άκρη ενός
βράχου ή στο βουνό.

◊ **γκρεμίζω**

♫ γκρε-μός

γκρι επίθετο → γκρίζος

γκρίζος, γκρίζα, γκρίζο επίθετο (γκρίζοι, γκρίζες, γκρίζα)

✓ Όταν κάτι είναι **γκρίζο**, είναι γκρι,
δηλαδή είναι ανάμεσα στο μαύρο και
το άσπρο. Ο γκρι ♫ γκρί-ζος

γκριμάτσα [η] ουσιαστικό (γκριμάτσες)

✓ Όταν κάνεις μία **γκριμάτσα**, το
πρόσωπό σου αλλάζει, γιατί πονάς ή
γιατί θέλεις να κάνεις κάποιον να
φοβηθεί ή να γελάσει.

♫ γκρι-μά-τσα

α

β

γ

δ

ε

ζ

η

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

τ

υ

φ

χ

ψ

ω

γκρίνια [η] ουσιαστικό (γκρίνιες)

→ γκρινιάζω

γκρινιάζω ρήμα (γκρίνιαξα, θα γκρινιάζω)

- Όταν **γκρινιάζεις**, παραπονέσαι και νευριάζεις για ασήμαντα πράγματα. **Ο Κώστας γκρίνιαζε** όλη τη μέρα, γιατί έβρεχε και δεν μπόρεσε να παιξει ποδόσφαιρο.
- παραπονέμαι
- Όταν γκρινιάζεις πολύ, είσαι όλο **γκρίνια**, είσαι **γκρινιάρης**.
- γκρι-νιά-ζω

γλείφω, γλείφομαι ρήμα (έγλειψα, θα γλείψω)

- Όταν **γλείφεις** κάτι, περνάς τη γλώσσα σου πάνω του.

 Η Αθηνά και η Ελένη έκαναν τη βόλτα τους στην παραλία κι **έγλειφαν** το παγωτό τους.

- Όταν ένα ζώο **γλείφεται**, περνάει τη γλώσσα του πάνω από το σώμα του. **Η Ροζαλία γλείφεται** πριν κομηθεί για να πλυθεί.
- **γλειφιτζούρι** γλεί-φω

γκρινιάρης, γκρινιάρα, γκρινιάρικο επίθετο (γκρινιάρηδες, γκρινιάρες, γκρινιάρικα) → γκρινιάζω**γλάρος** [ο] ουσιαστικό (γλάροι)

- Ο **γλάρος** είναι ένα μεγάλο άσπρο πουλί που ζει κοντά στη θάλασσα και ακολουθεί τα πλοία για να βρει τροφή.
- γλά-ρος 'η θάλασσα'

γλάστρα [η] ουσιαστικό (γλάστρες)

- Η **γλάστρα** είναι ένα δοχείο όπου βάζουμε χώμα και φυτεύουμε ένα φυτό. **Η κυρία Μαργαρίτα** έχει στη βεράντα της μεγάλες **γλάστρες** με τριανταφυλλιές.

 γλά-στρα

Δες στύχημα

γλέντι [το] ουσιαστικό (γλέντια)

- Το **γλέντι** είναι μία μεγάλη γιορτή. Στο γλέντι χορεύουμε και τραγουδάμε. **γιορτή** **Στο γλέντι γιορτάζουμε, γλεντάμε.** γλέ-ντι

γλιστρώ και **γλιστράω** ρήμα (γλίστρησα, θα γλιστρήσω)

- Όταν **γλιστράς**, φεύγεις από τη θέση σου και προχωράς συνεχώς χωρίς να σηκώσεις τα πόδια σου. Καμιά φορά **γλιστράμε** χωρίς να το θέλουμε και πέφτουμε.

 «Κώστα, πρόσεξε μη **γλιστρήσεις** έτσι που τρέχεις. Έχει πάγο κάτω» είπε η Αθηνά. γλι-στρώ

γλειφιτζούρι [το] ουσιαστικό (γλειφιτζούρια)

- Το **γλειφιτζούρι** είναι μία μεγάλη χρωματιστή καραμέλα που τη γλείφουν τα παιδιά, μέχρι να λιώσει κρατώντας την από ένα ξυλαράκι.
- **γλείφω** γλει-φι-τζού-ρι
- 'το πάρτι'

γλιτώνω ρήμα (γλίτωσα, θα γλιτώσω)

- Όταν **γλιτώνεις** από κάτι, καταφέρνεις να ξεφύγεις από κάτι κακό, επικίνδυνο ή δυσάρεστο.
- **Τα παιδιά έτρεξαν γρήγορα μακριά για να γλιτώσουν** από τις φωνές του κυρίου Μιχάλη.

 ξεφύγω

- Όταν **γλιτώνεις** κάτι ή κάποιον από

κάτι κακό, τον βοηθάς να ξεφύγει από αυτό. **Η Αθηνά γλίτωσε με δυσκολία το γλυκό της από τα δόντια του σκύλου του κυρίου Μιχάλη.**

σώζω γλι-τώ-νω

γλυκός, γλυκιά, γλυκό επίθετο (γλυκοί, γλυκές, γλυκά)

- Όταν κάτι είναι **γλυκό**, έχει ευχάριστη γεύση σαν τη ζάχαρη. **Η κυρία Μαργαρίτα πίνει ένα γλυκό καφεδάκι κάθε απόγευμα.**
- Όταν κάποιος είναι **γλυκός**, είναι πολύ τρυφερός, ζεστός κι ευχάριστος. **Η δασκάλα της Αθηνάς είναι πολύ γλυκός άνθρωπος και τα παιδιά αισθάνονται όμορφα μαζί της.**
- (σαν ουσιαστικό) Τρώμε **γλυκό** συνήθως μετά το φαγητό. **Το παγωτό είναι το αγαπημένο γλυκό του Κώστα.** γλυ-κός

γλύπτης [ο], γλύπτρια [η] ουσιαστικό (γλύπτες, γλύπτριες)

- Ο **γλύπτης** είναι ο καλλιτέχνης που φτιάχνει αγάλματα κι άλλα γλυπτά. **γλυπτό** γλύ-πτης

γλυπτό [το] ουσιαστικό (γλυπτά)

- Το **γλυπτό** είναι το έργο ενός γλύπτη. Τα περισσότερα γλυπτά στην αρχαία Ελλάδα ήταν από μάρμαρο. **γλύπτης** γλυ-πτό

γλώσσα [η] ουσιαστικό (γλώσσες)

- Η **γλώσσα** βρίσκεται στο στόμα μας και μας βοηθάει να μιλάμε και να καταλαβαίνουμε τις γεύσεις των φαγητών. Όταν βγάζεις τη **γλώσσα** σου σε κάποιον, τον κοροϊδεύεις. Η **γλώσσα** είναι όλες οι λέξεις που

χρησιμοποιούμε για να μιλάμε και να γράφουμε. Χωρίς τη **γλώσσα** δε θα μιλούσαμε ο ένας στον άλλον. Τα ελληνικά, τα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ιταλικά και τα κινέζικα είναι **γλώσσες**. **γλωσσοδέτης** γλώσ-σα

γλωσσοδέτης [ο] ουσιαστικό (γλωσσοδέτες)

- Ο **γλωσσοδέτης** είναι μία λέξη ή μία πρόταση που ζήτησε, μπερδευόμαστε. «Κώστα, μπορείς να πεις γρήγορα το **γλωσσοδέτη** Άσπρη πέτρα ξέξαστρη κι από τον ήλιο ξέξαστρηρ;» **γλώσσα** γλωσ-σο-δέ-της

γνώμη [η] ουσιαστικό (γνώμες)

- Όταν λες τη **γνώμη** σου, λες αυτό που εσύ νομίζεις πως είναι σωστό. «Κανείς δε ζητάει τη **γνώμη** μου, ποτέ δε γίνεται αυτό που θέλω εγώ!» είπε η Αθηνά θυμωμένη. γνώ-μη

γνωρίζω, γνωρίζομαι ρήμα (γνώρισα, θα γνωρίσω)

- Όταν **γνωρίζεις** κάποιον, τον συναντάς για πρώτη φορά. **Ο Νίκος γνώρισε τον Κώστα στο σχολείο.**
- Όταν **γνωρίζεις** κάποιον που έχει αλλάξει, βρίσκεις τελικά ποιος είναι. **Ο Αθηνάς δε γνώρισε το Νίκο έτοι που είχε μασκαρευτεί.**
- αναγνωρίζω
- Όταν **γνωρίζεις** κάπι, ξέρεις πολλά γι' αυτό. **Ο κύριος Γιάννης γνωρίζει ιστορία και γεωγραφία.** Έχει πολλές γνώσεις. ξέρω
- Όταν **γνωρίσεις** κάπι, σου είναι **γνωστό**. Όταν κάποιος έχει πολλές γνώσεις, ξέρει πολλά πράγματα.

a
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

α β γ δ ε ζ η ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

..... γνώριμος γοργόνα

‘Όταν χαίρεσαι πολύ με τη γνωριμία κάποιου, χαίρεσαι που τον γνώρισες. ♫ γνω-ρί-ζω

γνώριμος, γνώριμη, γνώριμο επίθετο (γνώριμοι, γνώριμες, γνώριμα)
 ‘Όταν κάτι σου είναι γνώριμο, το αναγνωρίζεις εύκολα. ✎ *Η Αθηνά σήκωσε το τηλέφωνο κι άκουσε τη γνώριμη φωνή του μπαμπά της.*
 ‘Όταν δύο άνθρωποι είναι γνώριμοι, γνωρίζουν ο ένας τον άλλο από παλιά. ✎ *Ο κύριος Γιάννης και η μαμά της Ελένης είναι παλιοί γνώριμοι, μεγάλωσαν στην ίδια γειτονιά.* ○ γνωστός
 ◊ γνωρίζω ♫ γνώ-ρι-μος

γνώση [η] ουσιαστικό (γνώσεις)
 → γνωρίζω

γνωστός, γνωστή, γνωστό επίθετο (γνωστοί, γνωστές, γνωστά)
 ‘Όταν κάτι είναι γνωστό, το ξέρουν κι άλλοι άνθρωποι, όχι μόνο εσύ. ‘Όταν είσαι γνωστός, σε ξέρουν πολλοί άνθρωποι.
 ✎ *Η θεία Κατερίνα είναι γνωστή ζωγράφος.* ○ διάσημος
 (σαν ουσιαστικό) ‘Όταν κάποιος είναι γνωστός σου, τον γνωρίζεις από παλιά. ✎ *«Συνάντησα δύο γνωστούς μου από το σχολείο» είπε ο κύριος Γιάννης.* ○ γνώριμος
 ● άγνωστος ♫ γνω-στός

γοητεία [η] ουσιαστικό → γοητεύω

γοητεύω, γοητεύομαι ρήμα (γοητεψα/γοητευσα, θα γοητέψω/γοητεύσω)
 ‘Όταν κάτι σε γοητεύει, σου αρέσει πολύ και σου δίνει μεγάλη χαρά. ‘Όταν γοητεύεσαι από κάτι,

μαγεύεσαι από αυτό, επειδή ξεχωρίζει. ✎ *To βασιλόπουλο γοητεύτηκε από την ομορφιά της Χιονάτης.* ◊ ‘Όταν κάποιος σε γοητεύει, είναι γοητευτικός. Κάποιος που έχει γοητεία, σε μαγεύει με τη χάρη του. ♫ γο-η-τεύ-ω

γόμα [η] ουσιαστικό (γόμες)
 Η γόμα είναι ένα μικρό κομμάτι λάστιχο που σβήνει ό,τι έχεις γράψει σ' ένα χαρτί με μολύβι.
 ○ γομολάστιχα, σβήστρα, σβηστήρα ♫ γό-μα

γονατίζω ρήμα (γονάτισα, θα γονατίσω)
 → γόνατο

γόνατο [το] ουσιαστικό (γόνατα)
 Το γόνατο είναι το μέρος του σώματος ανάμεσα στο μπούτι και τη γάμπα. ◊ ‘Όταν γονατίζεις, πέφτεις στο ένα ή και στα δύο σου γόνατα.
 ♫ γό-να-το ✎ ‘το σώμα μας’

γονέας και **γονιός** [ο] ουσιαστικό (γονείς, γονιοί)
 Οι γονείς σου είναι ο μπαμπάς και η μαμά σου. ♫ γο-νέ-ας

γοργόνα [η] ουσιαστικό (γοργόνες)
 Στα παραμύθια η γοργόνα είναι γυναίκα από τη μέση και πάνω και ψάρι από τη μέση και κάτω.
 ✓ Λέμε πως μία γυναίκα μοιάζει με γοργόνα, όταν έχει πολύ ωραίο σώμα. ♫ γορ-γό-να
 ✎ ‘τα παραμύθια’

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γορίλας [ο] ουσιαστικό (γορίλες)

✓ Ο **γορίλας** είναι ένας μεγάλος και δυνατός πίθηκος που ζει στα δάση της Αφρικής. Έχει σκούρο τρίχωμα, μακριά χέρια αλλά δεν έχει ουρά.

♪ γο-ρί-λας ✎ 'τα ζώα'

γούνα [η] ουσιαστικό (γούνες)

✓ **Η γούνα** είναι το μαλακό και παχύ τρίχωμα που προστατεύει τα ζώα από το κρύο. Οι αρκούδες, τα κουνέλια και οι γάτες έχουν **γούνα**.

✓ **Γούνα** είναι και το παλτό που φτιάχνουμε από το τρίχωμα ενός ζώου.

❖ 'Όταν ένα παλτό ή ένα καπέλο είναι **γούνινο**, είναι φτιαγμένο από **γούνα**. ♪ γού-να

γουόκμαν [το] ουσιαστικό

✓ Το **γουόκμαν** είναι μικρό, φορητό ραδιοκασετόφωνο με ακουστικά για ν' ακούς μουσική χωρίς να ενοχλείς τους άλλους.

♪ γουόκ-μαν

γουρλώνω ρήμα (γούρλωσα, θα

γουρλώσω)

✓ Όταν **γουρλώνεις** τα μάτια σου, τ' ανοίγεις πολύ από φόρο ή από έκπληξη. ♪ γουρ-λώ-νω

γουρούνι [το] ουσιαστικό (γουρούνια)

✓ Το **γουρούνι** είναι ένα κατοικίδιο ζώο που έχει ροζ χρώμα, μεγάλη μουσούδα και μικρή, στριφτή ουρά. Τρώει πολύ και είναι πολύ βρόμικο.

Το γουρούνι **γρυλίζει**.

✓ Λέμε ότι κάποιος είναι **γουρούνι**, όταν είναι πολύ βρόμικος ή όταν τρώει πολύ λαίμαργα. ♪ γου-ρού-νι
✎ 'το αγρόκτημα'

γούστο [το] ουσιαστικό (γούστα)

✓ Όταν έχεις καλό **γούστο**, μπορείς να ξεχωρίσεις τα ωραία πράγματα.

❖ **Η θεία Κατερίνα** έχει καλό **γούστο** στο ντύσιμο κι αγοράζει ωραία ρούχα.

✓ Όταν έχεις πολύ **γούστο**, είσαι ευχάριστος ή αστείος.

❖ **Η Ροζαλία** είχε πολύ **γούστο** έτσι όπως νιαουρίζει συνέχεια.

✓ Ο Κώστας και η Αθηνά έχουν τα **ΐδια γούστα** στο φαγητό. Και στους δύο αρέσουν τα ίδια φαγητά.

♪ γού-στο

γραβάτα [η] ουσιαστικό (γραβάτες)

✓ **Η γραβάτα** είναι μία μακρόστενη λουρίδα από λεπτό ύφασμα που τη δένουμε γύρω από το γιακά του πουκάμισου.

♪ γρα-βά-τα

✎ 'τα ρούχα'

γράμμα [το] ουσιαστικό (γράμματα)

✓ **Γράμμα** είναι το κάθε γραπτό σημάδι που έχει μία λέξη.

Η λέξη «γάτα» έχει τα γράμματα

γ, α, τ, α.

✓ Όταν γράφεις **ένα γράμμα** σε κάποιον, του γράφεις ένα μήνυμα σ' ένα φύλλο χαρτί, το βάζεις σ' ένα φάκελο και το στέλνεις με το ταχυδρομείο.

✓ Αν δεν ξέρεις **γράμματα**, δεν ξέρεις να γράφεις και να διαβάζεις.

❖ **Ο ταχυδρόμος** ρίχνει τα γράμματα στο **γραμματοκιβώτιο**. Το

γραμματόσημο το κολλάμε

σ' ένα γράμμα ή ένα δέμα για να δείξουμε ότι έχουμε πληρώσει και ότι μπορούμε να το στελνουμε με το ταχυδρομείο.

♪ γράμ-μα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

γραμματοκιβώτιο [το] ουσιαστικό (γραμματοκιβώτια)
→ γράμμα

γραμματόσημο [το] ουσιαστικό (γραμματόσημα) → γράμμα

γραμμάριο [το] ουσιαστικό (γραμμάρια)
 Με τα **γραμμάρια** μετράμε πόσο ζυγίζει κάτι, δηλαδή πόσο βαρύ είναι. Ένα κιλό έχει χήλια **γραμμάρια**.
 ♫ γραμ-μά-ρι-ο

γραμματέας [ο], [η] ουσιαστικό (γραμματείς)

Ο **γραμματέας** δουλεύει σ' ένα γραφείο, γράφει γράμματα, σηκώνει το τηλέφωνο και κρατάει τα ραντεβού του διευθυντή.
 ♫ γραμ-μα-τέ-ας

γραμμή [η] ουσιαστικό (γραμμές)

Τα τετράδιά μας έχουν **γραμμές** για να γράφουμε πάνω τους.
 Η Αθηνά τράβηξε με το μολύβι της μία γραμμή.
 Όταν οι μαθητές μπαίνουν στη **γραμμή**, μπαίνουν σε μία σειρά.
 Τα τρένα κινούνται πάνω σε **γραμμές**.
 ράγες ♫ γραμ-μή

γραπτώνω, γραπτώνομαι ρήμα (γράπωσα, θα γραπτώσω)

Όταν **γραπτώνεις** κάποιον ή κάτι, τον αρπάζεις γρήγορα και δυνατά.
 Ο αστυνομικός γράπωσε τον κλέφτη από το γιακά αλλά εκείνος κατάφερε να ξεφύγει.
 αρπάζω ♫ γρα-πώ-νω

γρασίδι [το] ουσιαστικό (γρασίδια)

Γρασίδι είναι το πράσινο χορτάρι που φυτρώνει στα λιβάδια, στους κήπους και τα πάρκα.
 χόρτο, χορτάρι ♫ γρα-σί-δι

γρατσουνάω και **γρατσουνίζω**

γρατσουνίζομαι / γρατσουνιέμαι ρήμα (γρατσουνίσα, θα γρατσουνίσω)

Όταν **γρατσουνάς** κάποιον, κόβεις ή σκίζεις το δέρμα του με τα νύχια σου ή με κάτι μυτερό.
 Οι γάτες και οι τίγρεις είναι ζώα που **γρατσουνούν** με τα μυτερά τους νύχια.

Όταν **γρατσουνάς** κάτι, κάνεις γραμμές πάνω του με κάτι μυτερό.

«**Μη γρατσουνάς το τραπέζι με το μαχαίρι**» είπε στο Νίκο ο πατέρας του.

Μία γρατσουνιά είναι ένα μικρό κόψιμο που έγινε από κάτι μυτερό.

γρα-τσου-νά-ω

-Λέμε και **γρατζουνίζω** και **γρατζουνάω**.

γρατσουνιά [η] ουσιαστικό

(γρατσουνίες) → γρατσουνίζω

γραφείο [το] ουσιαστικό (γραφεία)

Το **γραφείο** είναι ένα τραπέζι με συρτάρια. Πάνω σ' αυτό διαβάζεις, γράφεις κι ακουμπάς τα βιβλία σου.
 Όταν κάποιος πηγαίνει στο **γραφείο** του, πηγαίνει στο χώρο ή στο κτίριο όπου δουλεύει.

✍ **Η ανιψιά του κυρίου Δημήτρη είναι γραμματέας και κάθε πρωί πηγαίνει στο γραφείο της.**

♪ γρα-φεί-ο

γράφω, γράφομαι ρήμα (έγραψα, θα γράψω)

✓ Όταν **γράφεις**, σχεδιάζεις γράμματα, αριθμούς και λέξεις με μολύβι ή στιλό πάνω σ' ένα χαρτί.
 ✍ «**Θέλω να γράψω** ένα γράμμα στο θείο Τάκη» είπε η Αθηνά.
 ✓ «**Θα του πεις ότι γράφτηκα** σε μία ομάδα ποδοσφαιρούς;» ρώτησε ο Κώστας. Ότι θα πηγαίνω στα μαθήματα και τις προπονήσεις που θα κάνει; ♦ **Όταν έχεις πολύ γράψιμο για το σπίτι, έχεις πολλές ασκήσεις** στα μαθήματα του σχολείου. Όταν δίνεις **γραπτές** οδηγίες, τις γράφεις.
 ♪ γρά-φω

γρήγορος, γρήγορη, γρήγορο επίθετο (γρήγοροι, γρήγορες, γρήγορα)

✓ Όταν είσαι **γρήγορος**, κάνεις κάτι σε λίγο χρόνο, κινείσαι με μεγάλη ταχύτητα. ✍ «**Ο λαγός είναι το πιο γρήγορο** ζώο. Μέχρι να τον δεις έχει ήδη κρυφτεί» είπε ο θείος Αλέκος.
 ✓ Όταν κάτι είναι **γρήγορο**, γίνεται σε λίγο χρόνο. ✍ **Ο Κώστας** έκανε ένα **γρήγορο διάβασμα** και πήγε να παιξει. ● αργός ♦ **Ο Κώστας** τελείωσε **γρήγορα** το διάβασμά του.
 ♪ γρή-γο-ρος ✍ 'αντίθετα'

γριά [η] ουσιαστικό (γριές) → γέρος

γρίπη [η] ουσιαστικό (γρίπες)

✓ **Η γρίπη** είναι μία κολλητική αρρώστια που φέρνει πυρετό, συνάχι και πόνους στο σώμα και το κεφάλι σου. ♪ γρί-πη

γροθιά [η] ουσιαστικό (γροθιές)

✓ Όταν σφίγγεις τη **γροθιά** σου, μαζεύεις τα δάχτυλα του χεριού σου και τα κρατάς κλεισμένα σφιχτά.

✍ «**Η Χιονάτη πρέπει να πεθάνει**» είπε η κακά μητριά χτυπώντας τη **γροθιά** της στο τραπέζι. ○ μπουνιά
 ♪ γρο-θιά

γυαλί [το] ουσιαστικό (γυαλιά)

✓ Το **γυαλί** είναι σκληρό, διάφανο και σπάει εύκολα. ✍ **Ο Κώστας** έριξε το βάζο. Το βάζο έσπασε και το πάτωμα γέμισε **γυαλιά**.

✓ Τα **γυαλιά** είναι δύο συνήθως στρογγυλά κομμάτια από γυαλί που τα φοράς στα μάτια σου για να βλέπεις καλύτερα ή πιο καθαρά.
 ✍ **Ο Νίκος** φοράει **γυαλιά**, γιατί δε βλέπει καλά κοντά.

✓ **Η Αλίκη** φοράει **γυαλιά ηλίου** το καλοκαίρι για να προστατεύει τα μάτια της από την ήλιο.
 ♦ **Όταν** κάτι είναι **γυάλινο**, είναι φτιαγμένο από γυαλί. ♪ γυα-λί

γυαλίζω, γυαλίζομαι ρήμα (γυάλισα, θα γυαλίσω)

✓ **Η κυρία Μαργαρίτα** έτριψε την ασημένια κούπα, μέχρι να **γυαλίσει**. Την έτριψε πολύ, μέχρι να γίνει λαμπερή.

✓ «**Τι ωραία που γυαλίζει** αυτή η κούπα στο φως» είπε η κυρία Μαργαρίτα. Πώς λάμπει έτσι!

♦ «**Τι γυαλιστερή** που είναι!» είπε.
 ○ λαμπερός «**Τι γυαλάδα** που έχει!»
 ♪ γυα-λί-ζω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

**α
β
γ
δ
ε
ζ
η
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω**

..... γυαλιστερός γυρίζω

γυαλιστερός, γυαλιστερή, γυαλιστερό επίθετο (γυαλιστεροί, γυαλιστερές, γυαλιστερά) → γυαλίζω

γυμνάζω, γυμνάζομαι ρήμα (γύμνασα, θα γυμνάσω)

✓ Όταν γυμνάζεις το σώμα σου ή γυμνάζεσαι, κάνεις ασκήσεις ή κάποιο σπορ για να είσαι δυνατός και υγιής. ☝ *Ο Θείος Σταμάτης γυμνάζεται τρεις φορές την εβδομάδα. Παιζει τένις.*

✓ Όταν γυμνάζεις κάποιον, του δείχνεις πώς να κάνει γυμναστική.
☝ *Η γυμνάστρια στο σχολείο της Αλίκης γυμνάζει τους μαθητές βάζοντάς τους να τρέξουν στην αυλή. Στη συνέχεια κάνουν γυμναστικές ασκήσεις. Το χειμώνα όμως που κάνει κρύο κάνουν γυμναστική μέσα στο γυμναστήριο.* ♪ γυμναστική, γυμναστής, γυμναστήριο
♪ γυ-μνά-ζω

γυμνάσιο [το] ουσιαστικό (γυμνάσια)

✓ Όταν πηγαίνεις στο γυμνάσιο, πηγαίνεις στο σχολείο για παιδιά από 12 μέχρι 15 χρονών. Το γυμνάσιο είναι μετά το δημοτικό και πριν από το λύκειο. ♪ γυ-μνά-σι-ο

γυμναστήριο [το] ουσιαστικό (γυμναστήρια) → γυμνάζω

γυμναστής [ο], **γυμνάστρια** [η] ουσιαστικό (γυμναστές, γυμνάστριες) → γυμνάζω

γυμναστική [η] ουσιαστικό → γυμνάζω

γυμνός, γυμνή, γυμνό επίθετο (γυμνοί, γυμνές, γυμνά)

✓ Όταν κάνουμε μπάνιο, είμαστε γυμνοί. Δε φοράμε ρούχα.

✓ «Μα πώς τριγυρνάς έτσι γυμνή με τόσο κρύο έξω;» ρώτησε η κυρία Μαργαρίτα την Αθηνά που φορούσε μόνο ένα πουκαμισάκι. Ελαφρά ντυμένη.
✓ «Τι να πουν οι φτωχοί ζητιάνοι που τριγυρούν στην πόλη γυμνοί και πεινασμένοι» απάντησε εκείνη. Φτωχικά ντυμένοι. ♪ γυ-μνός

γυναίκα [η] ουσιαστικό (γυναίκες)

✓ Όταν ένα κορίτσι μεγαλώνει, γίνεται γυναίκα. Η μαμά, η γιαγιά και η θεία είναι γυναίκες.
✓ Η μητέρα σου είναι η γυναίκα του πατέρα σου, δηλαδή εκείνη που παντρεύτηκε. ☝ *Η γυναίκα του κυρίου Γιάννη είναι η κυρία Μαργαρίτα.* ● άντρας ♦ γυναικείος
♪ γυ-ναι-κα

γυρεύω ρήμα (γύρεψα, θα γυρέψω)

✓ Όταν γυρεύεις κάτι, το ζητάς.
☝ *Η Αθηνά γύρεψε από τον Κώστα* ένα στιλό αλλά εκείνος δεν της έδωσε, γιατί ήταν θυμωμένος μαζί της.
✓ Όταν γυρεύεις κάποιον, προσπαθείς να τον βρεις.
☝ *Η Αθηνά γυρεύει όλη τη νύχτα τη Ροζαλία, αλλά δεν μπορεί να τη βρει πουθενά.* ♪ γυ-ρεύ-ω

γυρίζω και **γυρνώ**, **γυρνάω** ρήμα (γύρισα, θα γυρίσω)

✓ Η γη γυρίζει γύρω από τον ήλιο. Κάνει έναν κύκλο γύρω από τον ήλιο.
✓ Όταν γυρίζεις κάτι, το κινείς κάνοντας έναν κύκλο. ☝ *Η Αλίκη γύρισε το κλειδί στην κλειδαριά κι η πόρτα άνοιξε.*
✓ Όταν γυρίζεις, έρχεσαι πάλι πίσω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

εκεί που ήσουν πριν.

🚫 Θα γυρίσει ποτέ ο θείος Αλέκος στην Αθήνα ή θα μείνει για πάντα στο χωριό; ○ επιστρέφω

✓ Η θεία Κατερίνα θα γυρίσει πίσω το μπλουζάκι που της έκαναν δώρο, γιατί της είναι μικρό.

Θα το δώσει πίσω. ○ επιστρέφω

✓ Ο θείος Τάκης γύρισε σ' όλα τα μαγαζά για να βρει ένα δώρο για την Αλίκη και τη θεία Έλλη.

Πήγε σ' όλα τα μαγαζά εδώ κι εκεί.

♫ γυ-ρί-ζω

γύρος [ο] ουσιαστικό (γύροι)

✓ Το ελικόπτερο έκανε γύρους πάνω από την πόλη. Έκανε κύκλους.

✓ 'Όταν τρώω γύρο, τρώω κομμάτια από χοιρινό κρέας που έχουν ψηθεί σε μία σούβλα που γυρίζει.

❖ γυρίζω ♫ γύ-ρος

γύρω επίρρημα

✓ 'Όταν κάτι είναι γύρω μας, είναι σ' έναν κύκλο κοντά ή μακριά από μας.

🚫 Ο δρόμος περνάει γύρω από το χωριό του θείου Αλέκου.

✓ 'Όταν κάτι γίνεται γύρω στις εννιά, γίνεται περίπου εκείνη την ώρα.

♫ γύ-ρω

γύφτος [ο], γύφτισσα [η] ουσιαστικό

(γύφτοι, γύφτισσες)

✓ Οι γύφτοι είναι μία ομάδα ανθρώπων με κοινή καταγωγή και σκούρο συνήθως δέρμα που ταξιδεύουν από μέρος σε μέρος στην Ελλάδα. Αγαπούν πολύ τη μουσική.
○ τσιγγάνος ♫ γύ-φτος

γύψος [ο] ουσιαστικό (γύψοι)

✓ Αν σπάσεις το πόδι ή το χέρι σου, το βάζεις στο γύψο.

✓ 'Όταν γεμίζεις κάτι με γύψο, βάζεις μέσα του μία άσπρη σκόνη, ανακατεμένη με νερό. Όταν ξεραθεί ο γύψος, γίνεται σκληρός. 🚫 Ο κύριος Γιάνης έκλεισε τις τρύπες που άφησαν τα καρφιά στον τοίχο με γύψο. ❖ 'Ένα γύψινο άγαλμα είναι φτιαγμένο με γύψο. ♫ γύ-ψος

γωνία και γωνιά [η] ουσιαστικό

(γωνίες/γωνιές)

✓ Σε μία γωνία συναντιούνται δύο γραμμές. 🚫 «Ένα τρίγωνο έχει τρεις γωνίες» είπε η δασκάλα στα παιδιά.

✓ Σε μία γωνία της πόλης συναντιούνται δύο δρόμοι. Σε μία γωνιά του σπιτιού συναντιούνται δύο τοίχοι. 🚫 «Να βάλω την καινούρια πολυθρόνα σ' αυτή τη γωνία που είναι άδεια;» είπε ο κύριος Γιάνης στη Μαργαρίτα.

✓ Η Αθηνά ήταν λυπημένη. Κάθισε σε μία γωνιά και δε μιλούσε. Κάθισε μόνη της μακριά απ' όλους.
♫ γω-νί-α, γω-νιά

**α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω**

Δ Δ

..... δαγκάνα

..... δάπεδο

δαγκάνα [η] ουσιαστικό (δαγκάνες)
→ αστακός, κάβουρας

δαγκώνω, δαγκώνομαι ρήμα (δάγκωσα,
θα δαγκώσω)

- Όταν **δαγκώνεις** κάτι που τρώγεται, το πιάνεις δυνατά με τα δόντια και το κόβεις.
- Όταν ένα ζώο σε **δαγκώνει**, σε πληγώνει με τα δόντια του.
- Όταν **δαγκώνεις** το μολύβι ή το στιλό σου, το κρατάς ανάμεσα στα δόντια σου και το σφίγγεις χωρίς όμως να το κόβεις.
- ◆ Το **δάγκωμα** του σκύλου είναι η πληγή που μας κάνει ο σκύλος, όταν μας δαγκώσει δυνατά με τα δόντια του. ♫ δα-γκώ-nw

Ο σκύλος δάγκωσε το κόκαλο.

δάκρυ [το] ουσιαστικό (δάκρυα)

- Τα **δάκρυα** είναι σταγόνες που τρέχουν από τα μάτια σου κάθε φορά που κλαις. ◆ Όταν **δακρύζεις**, είσαι λυπημένος και από τα μάτια σου τρέχουν δάκρυα. ♫ δά-κρυ

δακρύζω ρήμα (δάκρυσα, θα δακρύσω)
→ δάκρυ

δανείζω, δανείζομαι ρήμα (δάνεισα, θα δανείσω)

- Όταν **δανείζεις** κάτι σε κάποιον, του δίνεις κάτι δικό σου με την υπόσχεση να σου το δώσει πίσω ύστερα από λίγο καιρό. ◈ Ο Νίκος **δάνεισε** το στιλό του στον Κώστα, επειδή εκείνος **ξέχασε** το δικό του.
- Όταν **δανείζεσαι** κάτι από κάποιον, παίρνεις κάτι και υπόσχεσαι να το επιστρέψεις. ◇ Όταν κάτι είναι **δανεικό**, δεν είναι δικό σου αλλά το έχεις πάρει από κάποιον άλλο και θα του το επιστρέψεις ύστερα από λίγο. Αν ζεις με **δανεικά**, παίρνεις χρήματα από άλλους με την υπόσχεση ότι θα τα επιστρέψεις. ♫ δα-νεί-ζω

δαντέλα [η] ουσιαστικό (δαντέλες)

- Η **δαντέλα** είναι ένα λεπτό όμορφο πλεχτό με τρύπες, φτιαγμένο από κλωστές μεταξιού ή βαμβακιού. **Δαντέλα** είναι και το λεπτό κεντημένο ύφασμα που έχουν οι νυχτικιές, οι μπλούζες, οι φούστες, τα φορέματα και τα πουκάμισα.

δάπεδο [το] ουσιαστικό (δάπεδα)

- Όταν περπατάς στο **δάπεδο**, περπατάς στο πάτωμα. ◈ Η Αθηνά έστρωσε ένα χρωματιστό χαλί στο **δάπεδο** του δωματίου της.

♫ δά-πε-δο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ

δάσκαλος

[ο], δασκάλα [η] ουσιαστικό (δάσκαλοι, δασκάλες)

Ένας δάσκαλος βοηθά τους ανθρώπους να μάθουν κάτι ή τους δείχνει πώς να κάνουν κάτι.

✍ *Η Αλίκη πηγαίνει σε δάσκαλο χορού για να μάθει να χορεύει.*

✓ Η δασκάλα μαθαίνει στα παιδιά του δημοτικού σχολείου πώς να διαβάζουν και να γράφουν.

♫ δά-σκα-λος ✎ 'στο σχολείο'

δάσος

[το] ουσιαστικό (δάση)

Το δάσος είναι ένα μεγάλο μέρος με πολλά δέντρα που μεγαλώνουν μαζί το ένα κοντά στο άλλο.

♫ δά-σος

δάχτυλο

και δάκτυλο [το] ουσιαστικό (δάχτυλα)

Τα χέρια και τα πόδια μας καταλήγουν σε πέντε δάχτυλα.

♫ δά-χτυ-λο

✍ 'το σώμα μας'

δαχτυλίδι

[το] ουσιαστικό (δαχτυλίδια)

Το δαχτυλίδι μοιάζει με ασημένιο ή χρυσό κύκλο και το φοράμε στο δάχτυλο. ♫ δα-χτυ-λί-δι Δες κόσμημα

δειλία

[η] ουσιαστικό → δειλός

δειλός, δειλή, δειλό

επίθετο (δειλοί, δειλές, δειλά)

Αν είσαι δειλός, αποφεύγεις κάτι δύσκολο, επικίνδυνο ή κουραστικό, επειδή φοβάσαι. ✎ Ο Κώστας είναι δειλός και φοβάται να πάει στον οδοντίατρο. ● Θαρραλέος, γεωνάιος

♦ Όταν ανοίγεις δειλά την πόρτα, διστάζεις προτού την ανοίξεις. Όταν

κάποιος είναι δειλός, όλα τα κάνει με δειλία. ♫ δει-λός

δείπνο

[το] ουσιαστικό (δείπνα)

Το δείπνο είναι το τελευταίο γεύμα της μέρας. ♫ δεί-πνο

δείχνω, δείχνομαι

ρήμα (έδειξα, θα δείξω)

Όταν δείχνεις κάπου, σηκώνεις το δάχτυλό σου προς τα εκεί που θέλεις να δουν οι άλλοι. ✎ Ο Κώστας έδειξε με το δάχτυλό του ένα σπίτι που είχε καεί στη γειτονιά του.

✓ Όταν δείχνεις κάτι σε κάποιον, τον αφήνεις να το δει. ✎ Ο Κώστας ήταν πολύ χαρούμενος με το καινούριο του ρολόι κι όλο το έδειχνε στην Αθηνά.

✓ Όταν δείχνεις σε κάποιον πώς να κάνει κάτι, το κάνεις εσύ για σε δει και να το μάθει κι εκείνος. ✎ Η κυρία Μαργαρίτα έδειξε στην Αθηνά πώς να μαγειρεύει μακαρόνια.

♦ Οι δείκτες του ρολογιού δείχνουν την ώρα. ♫ δεί-χνω

δελφίνι

[το] ουσιαστικό (δελφίνια)

Τα δελφίνια είναι μεγάλα, έξυπνα και ήμερα ζώα της θάλασσας με μπερή μουσούδα και σώμα ψαριού. ✓ Όταν κάποιος κολυμπάει σαν δελφίνι, είναι πολύ καλός κολυμβητής.

✓ Το ιπτάμενο δελφίνι είναι ένα πολύ γρήγορο πλοίο. ♫ δελ-φί-νι
✎ 'η θάλασσα'

δέμα

[το] ουσιαστικό (δέματα)

Όταν φτιάχνεις ένα δέμα, τυλίγεις κάτι μέσα σ' ένα χαρτί και το δένεις.

✎ Ο ταχυδρόμος κρατούσε τρία μεγάλα δέματα για την Αθηνά. Της τα είχε στείλει η Αλίκη από την Κρήτη.

♫ δέ-μα

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

δέντρο δηλητήριο

δέντρο [το] ουσιαστικό (δέντρα)

- Το δέντρο** είναι ένα ψηλό φυτό με ξύλινο κορμό, κλαδιά και φύλλα.
- Το χριστουγεννιάτικο δέντρο** είναι ένα αληθινό ή ψεύτικο έλατο που το στολίζουμε τα Χριστούγεννα με πολύχρωμες μπάλες και φωτάκια.

♪ δέ-ντρο

✓ Από το **δέρμα** των ζώων φτιάχνουμε ρούχα, παπούτσια και τσάντες. ○ πετσί ♫ Όταν κάτι είναι **δερμάτινο**, είναι φτιαγμένο από το δέρμα ενός ζώου. **Δερμάτινα** είναι τα μπουφάν, τα παπούτσια, οι ζώνες, τα γάντια και οι τσάντες. ♪ δέρ-μα

δένω, δένομαι ρήμα (έδεσα, θα δέσω)

- Όταν **δένεις** κάτι, περνάς γύρω του σκοινί και κάνεις κόμπο ή φρόγκο.
- ✗ **Ο Κώστας** έσκυψε να **δέσει** τα κορδόνια του.
- Όταν **δένεις** κάποιον, περνάς σκοινί γύρω του και το τραβάς σφιχτά.
- Όταν **δένεις** ένα τραύμα, το φροντίζεις και περνάς γύρω του επίδεσμο. ♦ **δέσιμο** ♪ δέ-νω

δεξιός, δεξιά, δεξιό και **δεξής, δεξιά, δεξεί** επίθετο (δεξιοί, δεξιές, δεξιά)

- Δεξιός** είναι αυτός που βρίσκεται αντίθετα από το μέρος της καρδιάς.
- ✗ **Η Κοκκινοσκουφίτσα** κρατούσε στο **δεξί** της χέρι ένα καλάθι.
- αριστερός ♦ Όταν κάτι βρίσκεται **δεξιά**, βρίσκεται στη δεξιά πλευρά.
- αριστερά ♪ δε-ξι-ός

δέρμα [το] ουσιαστικό (δέρματα)

- Το δέρμα** είναι αυτό που καλύπτει όλο το σώμα των ανθρώπων και των ζώων. Είναι το εξωτερικό μέρος του σώματός τους. ○ **Οι Κινέζοι** έχουν κίτρινο **δέρμα**, ενώ οι Ινδιάνοι κόκκινο.

δέρνω, δέρνομαι ρήμα (έδειρα, θα δείρω)

✓ Όταν **δέρνω** κάποιον, τον χτυπάω ξανά και ξανά για να πονέσει.
✗ **Κάποιος** **έδειρε** το σκύλο του κυρίου Μιχάλη, επειδή γάβγιζε πολύ. Ο κύριος Μιχάλης ήταν πολύ θυμωμένος. ○ χτυπάω ♪ δέρ-νω

δεσποινίδα και **δεσποινίς** [η]

- ουσιαστικό (δεσποινίδες)
- Η δεσποινίδα** είναι μία νέα κοπέλα που δεν έχει παντρευτεί ακόμη.
 - ✗ **Η Αλίκη** είναι μία μικρή **δεσποινίδα**.
 - ♪ δε-σποι-νί-δα

δέχομαι ρήμα (δέχτηκα, θα δεχτώ)

- Όταν **δέχεσαι** κάτι, παίρνεις κάτι που σου δίνουν. ○ **Ο Θείος Σταμάτης** **δέχτηκε** πολλά δώρα στη γιορτή του.
- Όταν **δέχεσαι** να κάνεις κάτι, συμφωνείς ή λες ναι. ○ **Η Χιονάτη** **δέχτηκε** την πρόταση γάμου που της έκανε ο πρίγκιπας. ● αρνούμαι
♪ δέ-χο-μαι

δηλητηριάζω, δηλητηριάζομαι ρήμα

(δηλητηρίασσα, θα δηλητηριάσω)
→ δηλητήριο

δηλητήριο [το] ουσιαστικό (δηλητήριο)

- Το δηλητήριο** είναι κάτι επικίνδυνο που αν το καταπιούμε, μας κάνει κακό ή μας σκοτώνει.
- ✗ **Το φίδι** και η αράχνη **ρίχνουν** το

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

δηλητήριο τους, όταν σε ταιμπήσουν. Το μανιτάρι είναι ένα φυτό που μπορεί να έχει **δηλητήριο**. ○ φαρμάκι
 ♦ *H κακιά βασιλισσα δηλητηρίασε τη Χιονάτη μ' ένα μήλο.*
 ○ φαρμακώνω ♪ δη-λη-τή-ρι-ο

δήμαρχος [ο], [η] ουσιαστικό (**δήμαρχοι**)
 ✓ Ο **δήμαρχος** είναι κάποιος που τον ψηφίζουμε για να φροντίζει για την καθαριότητα, την ασφάλεια και τις ανάγκες μίας πόλης. ♦ **δήμος,**
δημοτικός ♪ δή-μαρ-χος
 -Λέμε και η δημαρχίνα.

δημητριακό [το] ουσιαστικό
 (δημητριακά)
 ✓ Τα **δημητριακά** είναι φυτά όπως το σιτάρι, το καλαμπόκι, η **βρόμη**, το **κριθάρι** και η **σίκαλη**. Δίνουν σπόρους που τους τρώνε και οι άνθρωποι και τα ζώα.
 ✓ **Δημητριακά** είναι και τα λεπτά κομματάκια από σιτάρι που τρως για πρωινό μαζί με γάλα. ○ κορν φλέικς ♪ δη-μη-τρι-α-κά

δημιουργώ ρήμα (**δημιούργησα, θα δημιουργήσω**)
 ✓ Όταν **δημιουργείς** κάτι, φτιάχνεις κάτι που πριν δεν υπήρχε. ♦ *H θεία Κατερίνα δημιούργησε* έναν πολύ όμορφο πίνακα. ♦ Όταν δημιουργείς κάτι, είσαι ο **δημιουργός** του.
 ♪ δη-μι-ουρ-γώ

δημοκρατία [η] ουσιαστικό
 (δημοκρατίες)
 ✓ Όταν σε μία χώρα έχουμε **δημοκρατία**, ο λαός ψηφίζει αυτούς που θέλει να τον κυβερνήσουν και ο καθένας λέει ελεύθερα τη γνώμη του.
 ♦ **δήμος** ♪ δη-μο-κρα-τί-α

δήμος [ο] ουσιαστικό (**δήμοι**)
 ✓ Ο **δήμος** φροντίζει για όλα τα πράγματα σε μία πόλη ή σ' ένα χωριό. Σ' ένα **δήμο** ο δήμαρχος παίρνει αποφάσεις μαζί με άλλους ανθρώπους. ♦ *O δήμος Αθηναίων αποφάσισε να στολίσει την πόλη με πολύχρωμα λαμπάκια για τα Χριστούγενα.* ♦ **δημοτικός,**
δήμαρχος, ♪ δή-μος

δημοσιογράφος [ο], [η] ουσιαστικό
 (δημοσιογράφοι)
 ✓ Ο **δημοσιογράφος** είναι κάποιος που γράφει άρθρα σε μία εφημερίδα ή που δίνει πληροφορίες στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο.
 ♦ **δήμος, γράφω**
 ♪ δη-μο-σι-ο-γρά-φος

δημόσιος, δημόσια, δημόσιο επίθετο
 (δημόσιοι, δημόσιες, δημόσια)
 ✓ Όταν κάτι είναι **δημόσιο**, μπορούν να το χρησιμοποιήσουν όλοι.
 ♦ *Στη γειτονιά της Αθηνάς υπάρχει μία δημόσια βιβλιοθήκη για όλους τους Αθηναίους.*
 ✓ Όταν ένα σχολείο είναι **δημόσιο**, ανήκει στο κράτος. ● **ιδιωτικός**
 ♦ **δήμος, δημοσιότητα**
 ♪ δη-μό-σι-ος

δημοσιότητα [η] ουσιαστικό
 ✓ Όταν έχεις μεγάλη **δημοσιότητα**, είσαι πολύ γνωστός. ♦ **δημόσιος**
 ♪ δη-μο-σι-ό-τη-τα

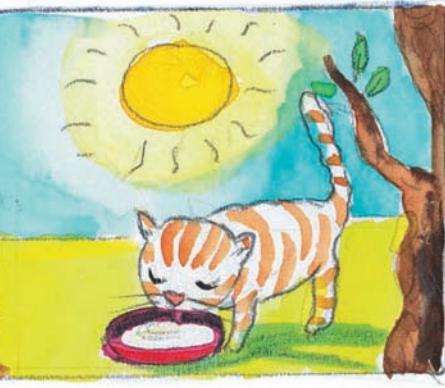
δημοτικό και **δημοτικό σχολείο** [το]
 ουσιαστικό (**δημοτικά**)
 ✓ Όταν πηγαίνεις στο **δημοτικό**, πηγαίνεις στο σχολείο για παιδιά από έξι μέχρι και δώδεκα χρονών.
 Το **δημοτικό** είναι μετά το

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

πρωί

μεσημέρι

απόγευμα

βράδυ

